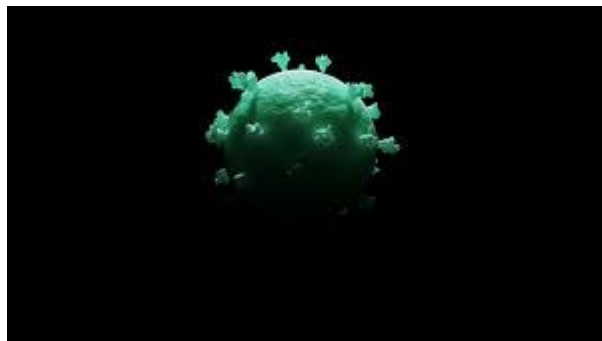

Övergripande pandemiplan för Tyresö kommun

Beslutsdatum	2020-03-19	Dokumenttyp	Plan
Beslutad av	Kommundirektören	Dokumentägare	Chef Stöd och servicekontoret
Diarienummer	2020/KS 0096	Giltighetstid	Tillsvidare

Innehållsförteckning

1	Bakgrund	3
2	Varför behövs planering för en pandemi?	3
3	Förberedelser	4
4	Arbetsrätt	6
5	Bilaga 1	7
6	Bilaga 2	8

1 Bakgrund

En pandemi innebär en omfattande spridning av en helt ny typ av influensavirus, som med stor sannolikhet kommer att påverka stora delar vårt samhälle och världens befolkning. Därför är det viktigt att ha en god beredskap.

Beredskapsplaneringen för pandemisk influensa ska minska de negativa konsekvenserna och försöka begränsa smittspridningen. Folkhälsomyndigheten samordnar pandemiberedskapen på nationell nivå och ger stöd till planeringen på regional och lokal nivå.

2 Varför behövs planering för en pandemi?

En influensapandemi kommer, men vi vet inte när eller vilka effekter den kommer att medföra. Erfarenheter från tidigare pandemier visar att det som utmärker en situation med influensapandemi jämfört med många andra allvarliga störningar är att:

- Det är en smittsam sjukdom. Varje fall genererar nya fall, vilket innebär att situationen försvåras gradvis.
- Ett stort antal människor insjuknar.
- Hälso- och sjukvård samt kommunal omsorg utsätts för mycket stor belastning under en längre tid, samtidigt som personalen utsätts för smitta.
- Alla arbetsplatser kommer att drabbas av personalbortfall, vilket ger problem i många verksamheter.
- Hela landet kan drabbas samtidigt liksom stora delar av vår omvärld.
- Pandemin kan pågå under flera månader samt återkomma i en eller flera vågor.
- Om många blir allvarligt sjuka kan stor oro sprida sig i samhället och påverka människors handlingsmönster.
- Svårigheter att upprätthålla verksamheter, minskad handel och minskat resande med mera kommer att påverka ekonomin.

En pandemi kommer alltså att medföra flera problem och det är därför angeläget att samhällets alla aktörer förbereder sig på att minska effekterna av de påfrestningar som kan uppstå. Det är särskilt viktigt för dem som bedriver samhällsviktig verksamhet. Men även för andra kan det vara angeläget utifrån förtroende hos kunder och anställda, ekonomiska aspekter etcetera.

3 Förberedelser

I *Handlingsplan för trygghet och säkerhet i Tyresö kommun* finns angivet att alla verksamheter ska analysera vilka händelser som kan inträffa hur det kan påverka den egna verksamheten. Några förvaltningar har egna ”Riktlinjer för hantering av allvarliga händelser” och här finns redan planerat hur vi ska hantera olika typer av händelser. Det som är speciellt vid en pandemi är att det kan bli hög frånvaro därför måste varje verksamhet planera och prioritera för att kunna fortsätta den samhällsviktiga verksamheten så långt som möjligt.

Det svenska krishanteringssystemet bygger på tre grundläggande principer. Dessa gäller för allt krisberedskapsarbete så även planering för en pandemi:

Ansvarsprincipen

Den som ansvarar för en verksamhet under normala förhållanden har motsvarande ansvar under en kris. Här ingår också att initiera och bedriva sektorsövergripande samverkan.

Likhetsprincipen

Verksamheten vid en kris ska likna den normala i så stor utsträckning som möjligt.

Närhetsprincipen

En kris ska hanteras där den inträffar och av dem som är närmast berörda och ansvariga

Kommunens förvaltningsledningar ska gå igenom en planering och prioritering för att klara bemanningen i verksamheter som måste fungera utan avbrott, dvs samhällsviktig verksamhet, i kombination med att möta ett allvarligt personalbortfall.

Uppdraget är att ta fram en övergripande planering för en hög frånvaro på grund av sjukdom eller oro under en längre tid. Även verksamheternas materialförsörjning m.m. kan komma att behöva beaktas i planeringen. Samverkan inom kommunen kan bli aktuell.

Här finns uppräknat områden att beakta vid planering:

- identifiera kritiska funktioner inom verksamheten
- förutse störningar i leveranser och tjänster
- omfördela resurser, samt prioritera hur resurserna ska användas och hur förstärkning kan ordnas
- kommunikationsenheten planerar för att kunna ge information om eventuella förändringar i service, om de förutsättningar som gäller och råd till berörda.

- äldre- och omsorgsförvaltningen planerar för att i möjligaste mån har kvar de influensasjuka på särskilda boenden och vårda dem där och inte skicka dem till slutenvården
- åtgärder som övervägs i all planering:
 - förhindra fysiska sammankomster som inte är nödvändiga
 - distansarbete i samråd med chef
- Prioritera verksamheter inom förvaltningen, viktigast först.
Bilaga 1 och 2 "Analys av verksamheten inför en pandemi" kan vara till hjälp
- Se över avtalen med externa aktörer, levererar de eller har de friskrivit sig från ansvar i situationer av denna art?
- Se över kompetens hos nyckelpersoner som bör spridas till fler - ska dokumenteras
- Ser över vilka extra personalresurser som finns att tillgå samt inleda planering för prioriteringar och omflyttning av personal vid stor sjukfrånvaro inom en enhet
- Analysera hur er verksamhet kan komma att påverkas av störningar i kollektivtrafiken
- Underlätta för personal att vårda anhöriga
 - Arbeta hemifrån i samråd med chef
 - Flexibla arbetstider
 - Ta med friska barn till arbetsplatsen
- Arbetsgivaren skall fortlöpande undersöka arbetsförhållandena och bedöma riskerna för att arbetstagarna skall drabbas av pandemi. Även den psykiska påfrestningen skall bedömas.
- Kunskaper om bland annat smittrisker, förhållningssätt och symptom är avgörande för att undvika smitta. Olika yrkesgrupper i kommunen kan behöva olika kunskaper och information.
- Om arbetstagarna har förtroende för arbetsgivarens organisering och stöd vid en pandemi kan risken minska för att personal uteblir på grund av oro
- På arbetsplatsen ska det finnas en beredskap för att omhänderta personal som insjuknar
 - Skapa tydliga rutiner för vad som gäller och de ska utformas i nära samverkan med skyddsombud.
 - Rutiner innebär att man beskriver när något ska göras, vad som ska göras och vem som ska göra vad.
 - Rutinerna bör i så stor utsträckning som möjligt följa de normala rutinerna och ansvarsförhållanden.
- Ta fram kommunikationsplan med tydliga kanaler för att säkerställa snabb och korrekt förmedling av information till anställda och allmänheten under en pandemi
- Planera för hemsjukvård och hembesök inom vård och omsorg under en pandemi.
- Utveckla om möjligt planer tillsammans med privata vårdgivare för att kunna omfördela personal och patienter under en pandemi

4 Arbetsrätt

Ett antal frågeställningar som kan komma och som ska hanteras är

- att facket motsäger sig omfördelning av arbetsuppgifter
- att facket har motsatt sig ytterligare övertidsuttag
- att skyddsombud kan stoppa verksamheten på grund av risken för smittspridning
- att en prioriterad nyckelperson vägrar ta emot erbjudet vaccin
- att en anställd har visat tydliga symtom på influensa men trots uppmaning vägrar åka hem och söka vård.

5 Bilaga 1

Planering för verksamheter vid hög frånvaro exempel en pandemi

Vilken verksamhet ska prioriteras?

Vilken verksamhet ska noll-prioriteras? Vad kan helt tas bort ?

Vilken bemanning behövs på de prioriterade verksamheterna? Avbytare? Dygnet runt?

Använd gärna denna mall vid planering

Prioriterad verksamhet	Bemanningsbehov	Namn

Verksamhet att lägga ner	Tidsbegränsning

Att fundera på:

- Avtal med entreprenörer, vad kan vi kräva av dem?
- Nyckelperson sjuk, finns dokumentation?
- Arbeta hemifrån ?
- Flexibla arbetstider ?

6 Bilaga 2

Analys av verksamheten inför en pandemi

Alla myndigheter, företag, organisationer med flera som vill förbereda sin organisation för en pandemi bör tänka igenom vad som förväntas av organisationen. Vilka blir problemen? Finns det särskilda åtgärder som behöver vidtas för externa aktörer? Vilken verksamhet ska upprätthållas? Hur kan vi klara detta?

Identifiering av viktiga verksamheter

Inledningsvis bör man göra en övergripande bedömning av vilka verksamheter som alltid måste fungera utan avbrott eller som ställer särskilda krav på funktionalitet. Är någon av verksamheterna särskilt känslig sett utifrån ett pandemiperspektiv? Detta ger den verksamhetsansvarige en uppfattning om vilka verksamheter som i första hand bör analyseras.

EXEMPEL PÅ FRÅGESTÄLLNINGAR FÖR ANALYSEN

1. Vilken eller vilka verksamheter måste kunna upprätthållas utan avbrott vid en pandemi? Beakta exempelvis följande aspekter:
 - a. Risk för liv och hälsa.
 - b. Förtroende hos allmänhet och kunder.
 - c. Åtaganden enligt lagstiftning eller avtal.
 - d. Ekonomiska konsekvenser.
 - e. Miljömässiga konsekvenser.
 - f. Stort beroende hos andra viktiga aktörer eller hos allmänheten.

2. Kan behovet av och efterfrågan på denna verksamhet påverkas under en pandemi? Om svaret är ja:
 - a. Bedöms det öka eller minska?
 - b. Hur stor kan en förändring bli?
 - c. Förändras efterfrågan på något annat sätt?
 - d. Vad krävs för att kunna tillgodose en förändrad efterfrågan?

I Tyresö kommun har bland annat följande verksamheter bedömts som samhällsviktig enligt Risk- och sårbarhetsanalys 2019:

- Äldreboenden, seniorbostäder och trygghetsboende, flera boenden med särskild service inom LSS och SoL samt korttidsvistelse.
- Förskolans verksamhet bedöms vara samhällsviktig på grund av att föräldrar med samhällsviktiga funktioner bör beredas barnomsorg
- Kommunens krisledning
- Vatten/avlopp
- Avfallshantering
- Tele/IT-kommunikation